

Manifest del 27 d'abril

Recta de l'Estadi, circuit de Montjuïc, Barcelona, 27 d'abril de 2025

La primera cursa d'automòbils en el circuit urbà de Montjuïc es va fer l'any 1933, molt abans que es creés el recinte museístic i el firal que avui en dia ocupen una bona part de la cara nord de la muntanya barcelonina. D'aleshores ençà, i amb més intensitat a partir dels anys 50, es van fer a Montjuïc curses internacionals de tota mena, de dues i de quatre rodes, algunes de les quals puntuables per a campionats del món. També se'n van fer de resistència, de 2, 3, 6, 12 i 24 hores de durada, i el traçat també va servir com a tram cronometrat en proves tipus ral·li, que passaven o bé sortien o arribaven a Barcelona.

Ara com ara, Montjuïc continua sent un circuit urbà recordat a tot el món per les curses i gestes que s'hi van viure. Fins i tot hi ha aficionats i pilots que venen a la ciutat i en visiten el traçat, dècades després d'haver estat clausurat. Recordar-ne la història esportiva al complet és ben possible si es consulten els dos excel·lents llibres que es van editar fa uns anys, un sobre les competicions de cotxes i un altre sobre les de motos, obres escrites pel prestigiós periodista i historiador Javier del Arco.

Hi va haver una famosa escuderia que es va dir "Montjuich", la qual va ser present en prestigioses curses a Europa i Amèrica, i encara avui tota l'expectació esportiva i ciutadana que es creava a la muntanya màgica, quan hi havia competicions, es recorda en un espectacle anual, organitzat per un promotor privat, que té com a nucli el Circuit de Barcelona-Catalunya: Espíritu de Montjuïc.

Hi ha documentació abundant, objectes de tota mena i també vehicles que hi van córrer que estan en poder d'aficionats, entitats, organitzadors, equips i pilots que hi van competir en els seus anys de vigència. El record de tots els que el van viure i gaudir segueix ben viu, però cal que aquest patrimoni no s'esborri o perdi amb el pas dels anys i pugui passar a les futures generacions.

Però no hi ha un lloc on recordar d'una manera digna i vistosa que a la muntanya de Montjuïc va haver-hi un circuit internacional de curses de motor.

És per tot plegat que aquest manifest, demana:

- A l'Ajuntament de Barcelona i a la Generalitat de Catalunya, que reconguin ben clarament, com a part del patrimoni de la ciutat i del país, que a Montjuïc va haver-hi, durant més de mig segle, una pista internacional de curses d'automòbils i de motocicletes.
- Que aquestes dues institucions, conjuntament amb entitats com el RACC —l'únic club amb plena vigència dels que hi van organitzar curses— i Fira de Barcelona, en el marc de la reforma de la muntanya de Montjuïc que s'hi projecta amb vista al centenari de l'Exposició Internacional de 1929, construeixin algun tipus de monument, ben visible i visitable en algun lloc emblemàtic de la que fou antiga pista de velocitat, que recordi al visitant el que va ser el circuit de Montjuïc.
- Que aquestes institucions esmentades iniciïn, en un termini lògic, la creació d'un espai museístic i documental adequat, que aplegui el màxim nombre possible de documents i materials de tota mena relacionats amb el circuit de Montjuïc, per a l'estudi, record o visita pública, convidant a l'aportació privada per a enriquir el contingut del patrimoni expositiu.
- Que es gestioni, amb el lideratge de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i l'aportació de les imatges que existeixen dels anys de curses propietat de Televisió Espanyola i d'altres fonts i arxius, l'elaboració d'una pel·lícula documental que combini aquest material amb els testimonis actuals de pilots, organitzadors, controls i altres persones que tinguin coses interessants a explicar. Tot per distribuir i deixar per a la posteritat un document amb el relat complet de què va ser Montjuïc per a l'esport del motor i, també, per a la ciutat i el país.

L'esport del motor és això: un esport. I a Barcelona vàrem tenir durant força anys un dels millors circuits urbans del món, que va fer lluir intensament aquesta activitat esportiva i tècnica.

A Barcelona, els Jocs Olímpics tenen un Estadi i un Museu com a emblemes principals que els recorden. Nosaltres ens n'enorgullim i ens els fem nostres. Estimem aquest llegat i el volem ben present. Per sempre.

Just al costat d'aquest Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch (que eventualment organitza esdeveniments que recorden el Circuit) i de l'Estadi Olímpic de Montjuïc va haver-hi un circuit de curses de velocitat que va veure competir, durant ben bé 50 anys, els pilots i les màquines de dues i quatre rodes més importants del món de cada època.

En reivindiquem el record. I només demanem que les institucions, les persones i les entitats que tenen capacitat per a fer-ho no deixin que l'oblit acabi per extingir els ressons d'una època que va existir i que ha contribuït a fer gran un dels esports que més èxits ha aportat al país; un esport que també ha ajudat a fer gran la ciutat de Barcelona i també Catalunya.

La gran reforma que hi ha prevista en tot l'espai de Montjuïc per a commemorar els cent anys de l'Exposició Internacional de 1929, en la qual s'ha anunciat l'interès institucional per recuperar la muntanya per a la ciutat, no pot ser aliena ni ignorar la importància que va tenir el circuit per a Barcelona i sí que ha d'aprofitar-ho per deixar un testimoni ben visible per a la posteritat del que va ser la pista de curses.

Ho demanem i ho signem en aquest manifest avui, 27 d'abril de 2025, el dia que es compleixen 50 anys de la celebració de l'últim Gran Premi de Fórmula 1 a Montjuïc, una cursa que també va ser la darrera d'automòbils disputada al circuit urbà de Barcelona.